Kącik europejski nr 265

Posted on 20 listopada, 2026

Kącik europejski nr 265

Dzisiaj poznamy kolejny kraj, który wraz z nami przystąpił do Unii Europejskiej w roku 2004. A krajem tym jest

Malta

Obraz Gordon Johnson z Pixabay

Malta to bardzo malutki który położony jest na Morzu Śródziemnym, około 80 km na południe od włoskiej Sycylii. **Wyspa Malta jest główną wyspą archipelagu Wysp Maltańskich**, obejmuje ona prawie 78% powierzchni archipelagu i prawie 90% ludności państwa. **Drugą co do wielkości wyspą jest Gozo** obejmująca 21% powierzchni archipelagu, a najmniejsza jest **wyspa Comino**, obejmująca 0,9% powierzchni Wysp Maltańskich.

Cały kraj jest bardzo mały, jego liczba ludności to zaledwie 588 254, a powierzchnia to tylko 316 km^2. **Sprawia to, że Malta jest najmniejszym krajem Unii Europejskiej zarówno pod względem liczby ludności, jak i powierzchni! Stolicą kraju jest miasto Valletta położone na największej wyspie.**

Malta należy do Unii Europejskiej (od roku 2004). Na Maltę można podróżować z innych krajów UE bez kontroli granicznej, a na wyspie od 2008 płaci się w EURO.

Malta jest **republiką parlamentarną, co oznacza,** że prawo uchwala parlament**,** na czele rządu stoi premier, a na czele państwa – prezydent.

Malta zajmuje **dziewiąte** miejsce w Unii Europejskiej pod względem zamożności liczonej na mieszkańca. Główne dochody kraju pochodzą z różnego rodzaju usług, w tym turystyki, gier online, transportu morskiego i produkcji filmowej.

Mimo, że Malta jest tak małym krajem, **język maltański należy do języków urzędowych Unii Europejskiej**. Sam język maltański jest bardzo ciekawy, **ponieważ spokrewniony jest z językiem arabskim**, ale ma też sporo zapożyczeń z języka włoskiego i angielskiego. Dziś na Malcie obowiązują dwa języki urzędowe: **maltański i angielski, a o historii Malty jako angielskiej kolonii przypomina też ruch lewostronny i brytyjskie wtyczki do kontaktu.**

Z czego słynie Malta?

Malta jest krajem o niezwykle długiej historii. **Początki cywilizacji na Malcie sięgają 7000 lat wstecz**! Najstarszą ceramikę stworzoną przez człowieka znalezioną na wyspie ocenia się na około 5000 lat, a **najstarsze budowle na około 3500 lat, co oznacza, że są one starsze niż piramidy w Egipcie!** Malta ma też dużo młodszych zabytków, a wśród nich swoją stolicę, założoną w 1566 r. **Trzy wśród zabytków na Malcie zostały wpisane na listę światowego dziedzictwa UNESCO**[

W przeszłości Maltą władali: Fenicja i Kartagina, Starożytny Rzym, Arabowie, Królestwo Sycylii, Zakon Joannitów (inaczej Zakon Maltański lub Zakon Szpitalników) i Wielka Brytania. **Nazwa obecnej stolicy pochodzi od nazwiska Wielkiego Mistrza Zakonu Joannitów, Jeana de la Vallette, który rozpoczął budowę miasta**. W czasie II wojny światowej, kiedy Malta była kolonią Wielkiej Brytanii, po oblężeniu przez Niemcy w latach 1940–1942, **w uznaniu męstwa obrońców Malty i zasług dla Wielkiej Brytanii, wyspa w 1942 została odznaczona najwyższym cywilnym odznaczeniem brytyjskim – Krzyżem Jerzego.**

Wizerunek tego odznaczenia widoczny jest na fladze Malty.

Na Malcie nie ma zbyt wielu piaszczystych plaż, ale **są piękne jaskinie, klify i Błękitna Laguna (z turkusową wodą), którą można zobaczyć odwiedzając wyspę Comino**. Warto także zwiedzić nie tylko obecną stolicę, ale także dawną stolice Mdinę. **Mdina i jej okolice posłużyły jako plener dla części scen w Grze o tron**! Warto także zwiedzić malownicze forty, które zostały po Zakonie Maltańskim.

Kuchnia maltańska.

Jak każdy kraj, Malta ma swoje własne specjalności kulinarne. **Za symbol maltańskiej kuchni uchodzi fenek, czyli królik**, który jest przygotowywany na różne sposoby. **Bragioli to roladki z wołowiny, a aljotta to zupa z ryb i owoców morza.**

Pastizzi to z kolei bardzo popularna, sprzedawana na ulicach, przekąska składająca się z ciasta przypominającego ciasto francuskie. Najczęściej wypełniona jest serem ricotta lub pastą z groszku. **Ftira** to maltański chleb, z charakterystyczną dziurką, podawany często z tuńczykiem, oliwkami i kaparami. **Kinnie** to bezalkoholowy słodko-gorzki delikatnie gazowany maltański napój, który powstaje z pomarańczy chinotto, uprawianych wyłącznie w rejonie Morza Śródziemnego oraz mieszanki ziół, której receptura jest trzymana w tajemnicy. Napój jest produkowany od 1952 roku i często nazywany jej „narodowym” napojem Malty.

Najbardziej znaną osobą z Malty jest obecnie Roberta Metsola, która jest Przewodniczącą Parlamentu Europejskiego, czyli osobą która kieruje pracami 720 europosłów ze wszystkich krajów Unii Europejskiej.

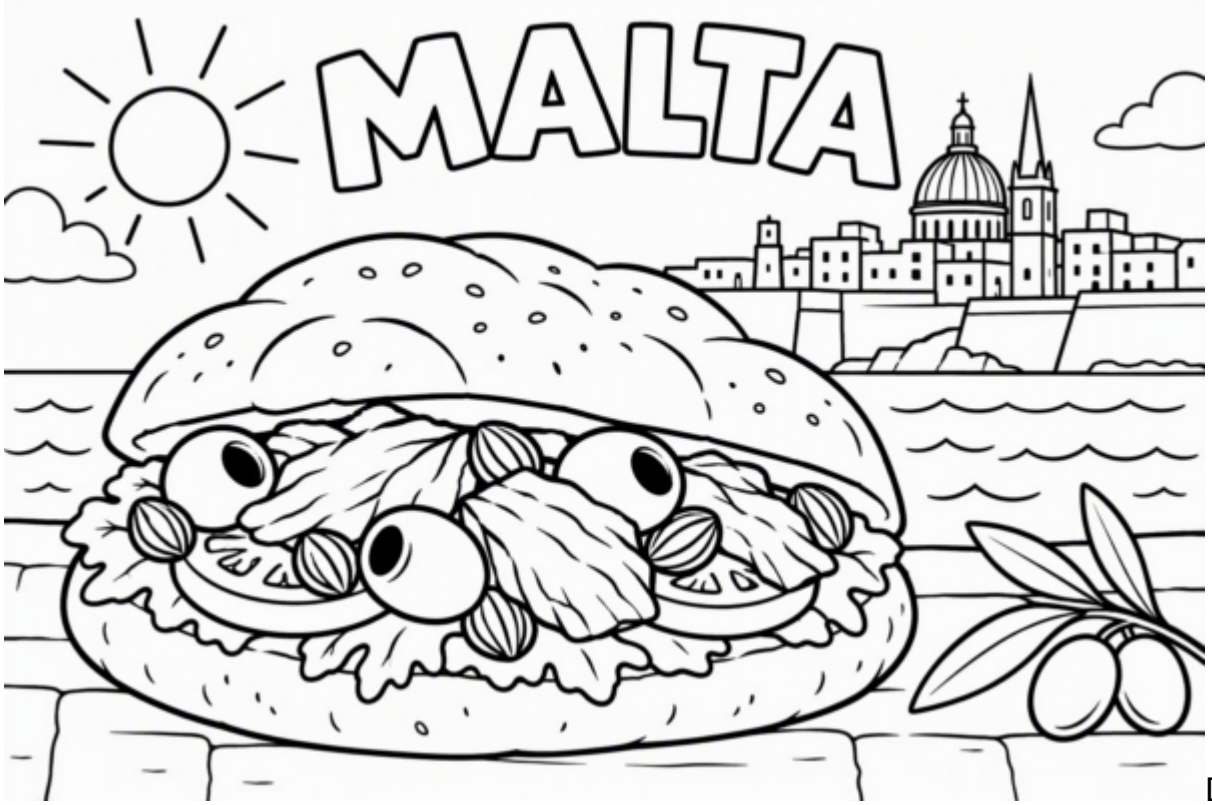
Zadania na dziś

Zadanie 1 – znajdź Maltę na mapie i wskaż ich stolicę. Mapę znajdziesz np. tutaj

Zadanie 2 – odpowiedz na pytania o Maltę:

- Na ilu wyspach położona jest Malta?
- W którym wieku rozpoczęto budowę obecnej stolicy Malty?
- Jaka waluta obowiązuje na Malcie?
- Jaki przedmiot odwzorowany jest na fladze Malty i skąd się tam wziął?

- Skąd pochodzi nazwa obecnej stolicy Malty?
- Jak sądzisz, dlaczego Zakon Maltański nazywa się także Zakonem Szpitalników?

Dla najmłodszych mamy do pokolorowania kanapkę z chleba ftira. Powodzenia!